

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บัตร เครดิต เป็นเครื่องมือการชำระเงินอย่างหนึ่ง (Means of Payment) ซึ่งก่อให้เกิดความสะดวกและปลอดภัยแก่ผู้บริโภคโดยไม่จำเป็นต้องพกเงินสดติดตัว เป็นจานวนมาก เพื่อซื้อสินค้าและบริการที่ต้องการ ร้านค้าก็ได้รับความสะดวกและความบันคงในการชำระราคาสินค้า เพราะไม่ต้องคอยติดตามหาน้ำจากอุปกรณ์อย่างต่อไป เนื่องจากบริษัทหรือนาคารผู้ออกบัตรจะเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในด้านนี้

รูปแบบของสัญญาบัตร เครดิตแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสัญญาที่เขียนมาเกี่ยวกับ ได้แก่

1. บัตร เครดิตที่มีคุณสมบัติสองฝ่าย ได้แก่ บัตร เครดิตที่ใช้เฉพาะร้านค้าที่เป็นผู้ออกบัตร หรือสาขาของร้านค้าที่ออกบัตรให้เท่านั้น นิติสัมพันธ์ของคุณสมบัติสองฝ่ายในระบบบัตร เครดิตจะมีลักษณะเป็นสัญญาซื้อขายเงิน เช่น ซึ่งเป็นสัญญาที่ให้ความสะดวกแก่ลูกค้าในการที่จะชำระสินค้าในภายหลังได้ โดยลิขิตและหน้าที่ของคุณสมบัติตั้งกล่าวจะอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายลักษณะซื้อขายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

2. บัตร เครดิตที่มีคุณสมบัติสามฝ่าย เช่น Master Card, Visa Card, American Express, Diners' เป็นตน บัตร เครดิตที่มีคุณสมบัติสามฝ่ายนี้จะประกอบด้วย ผู้ออกบัตร (issuer) ซึ่งปกติแล้วจะได้แก่อนาคารหรือบริษัทเอกชนต่าง ๆ ผู้ถือบัตร (cardholder) และร้านค้าที่ยอมรับบัตร เครดิต (creditor) โดยลักษณะของบัตร เครดิตประ เกทนี้จะมี ๒ ลักษณะ คือ

(ก) บัตร เครดิตที่ใช้ในหมู่นักธุรกิจ เพื่อการเดินทางและการบันเทิง (entertainmentplan) ซึ่งเรียกโดยทั่วไปว่า 'T&E' card หรือ charge card กล่าวคือ ผู้ถือบัตรมีลิขิตที่จะซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ จากร้านค้า ซึ่งเป็นสมาชิกในวงการบัตร เครดิต ซึ่งจะสังเกตได้จาก เครื่องหมายหน้าร้านค้าแต่ละแห่ง โดยผู้ถือบัตรคงจะนำเงินให้แก่ผู้ออกบัตรตามวงเงินที่ผู้ออกบัตรกำหนดจะหักออกจากจำนวนราคาราคาสินค้าแทนผู้ถือบัตรหรือ จำนวนราคาราคาสินค้าที่ได้ซื้อโดยใช้บัตร เครดิต

(ข) บัตรเครดิตเพื่อผู้บริโภคใช้ซื้อสินค้าในชีวิตประจำวัน (consumer plans)
ได้แก่ บัตรเครดิตของธนาคารกรุงไทย บัตรอเนกประสงค์ของธนาคารศรีนคร เป็นต้น

ลักษณะบัตรเครดิตของประเทศไทยจะแตกต่างจากบัตรเครดิตของต่างประเทศ
อยู่บ้างก็ตรงที่ บัตรเครดิตของประเทศไทยนั้นจะต้องชำระหนี้ทั้งหมดภายในระยะเวลาที่กำหนด
ในขณะที่บัตรเครดิตของต่างประเทศยอมให้ผู้ถือบัตรเลือกวิธีการชำระเงินให้แก่ผู้ออกบัตรโดยการ
ชำระราคาสินค้าที่ค้างชำระทั้งหมดภายในระยะเวลาที่ตกลงกันหรืออาจทำการผ่อนชำระบางส่วน
ภายในระยะเวลา 25-30 วัน ส่วนที่เหลือสามารถผ่อนชำระได้เป็นรายเดือนโดยจะต้องเสีย
ค่าธรรมเนียม (service charge) ซึ่งก็ค่าน้ำมันอัตราเรียลละของจำนวนราคาสินค้าที่รื้อ
และค้างชำระในแต่ละเดือน

๓. บัตรเครดิตที่มีคุณภาพมาตรฐานสากล ระบบบัตรเครดิตประเภทนี้ออกจากจะประกอบด้วย
ผู้ออกบัตร ผู้ถือบัตร และร้านค้า เช่นเดียวกับบัตรเครดิตที่มีคุณภาพมาตรฐานสากลแล้ว ยังมีบุคคลที่ 4
ซึ่งปกติจะได้แก่องค์การ โดยท่านท่านที่เสนอเป็นตัวแทนของผู้ออกบัตรในการเรียกเก็บเงินจาก
ผู้ถือบัตรและชำระเงินแก่ร้านค้า รายได้ของบุคคลที่ 4 นี้ได้แก่ค่าธรรมเนียมที่ผู้ออกบัตรจ่ายให้
ตามปริมาณผลลัพธ์การซื้อขาย (sales slip) และจำนวนเงิน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่า ระบบบัตรเครดิตจะมีหลายประเภท แต่ระบบบัตรเครดิตที่นิยม
ใช้ในปัจจุบันคือ ระบบบัตรเครดิตที่มีคุณภาพมาตรฐานสากลแล้วและมีฐานะทางกฎหมายอย่างไรนั้น จะต้อง^{จะต้อง}
พิจารณาความลับพันธะระหว่างลูกกรุงเป็นราย ๆ ไป ได้แก่

(1) ผู้ออกบัตรกับผู้ถือบัตร ในแง่ธุรกิจแล้วจะเรียกสัญญาระหว่างผู้ออกบัตรกับผู้ถือบัตร
ว่า เป็นสัญญาที่ผู้ออกบัตรให้สินเชื่อในวงเงินที่ตกลงกัน แต่ในแง่กฎหมายแล้ว ข้อตกลงการให้
สินเชื่อร่วมกับผู้ออกบัตรนั้น เป็นลักษณะ เป็นสัญญาบัญชี เดินสะพัดตามมาตรา 865
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในกรณีที่ผู้ออกบัตรเป็นธนาคารพาณิชย์ กล่าวคือ โดยที่ไว
ผู้ถือบัตรจะมีบัญชีเงินฝากประจำรายวันกับธนาคารผู้ออกบัตรอยู่ก่อน และเมื่อธนาคารยอมออก
บัตรเครดิตให้แก่ผู้ถือบัตร ธนาคารในฐานะผู้ออกบัตรยอมหักถอนบัญชีของผู้ถือบัตรได้ เมื่อได้รับ
ใบเรียกเก็บเงินค่าสินค้าหรือบริการจากร้านค้าที่ผู้ถือบัตรนำบัตรเครดิตไปใช้ ในลักษณะนี้จึงเป็น
ลักษณะของสัญญาบัญชี เดินสะพัดนั้น เองแต่ในกรณีที่ผู้ออกบัตร เป็นบริษัท เอกชนมิใช่ธนาคารพาณิชย์
เนื่องจากผู้ถือบัตรจะไม่มีบัญชีเงินฝากกับผู้ออกบัตร เพื่อให้มีการตัดถอนบัญชีต่อ กันแต่อย่างใด
ในกรณีนี้จึงไม่เป็นลักษณะ เป็นสัญญาบัญชี เดินสะพัด แต่สัญญาดังกล่าวก็ในมีลักษณะ เป็นการโอนสินทรัพย์

เรียกร้องตามมาตรา 306 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้เพรา การที่ผู้อุบัตร มีข้อตกลงกับผู้อุบัตรโดยให้ผู้อุบัตรจ่ายค่าสินค้าหรือบริการที่ผู้อุบัตรซื้อจากร้านค้าไปก่อน และให้มาเรียกเก็บ เอาคืนผู้อุบัตรในภายหลังนั้น ในขณะที่มีการตกลงกันนั้นยังมิได้มีหนี้ยกหันกัน เกิดขึ้นแต่อย่างใด ลักษณะเช่นนี้เหมือนเป็นความหวังที่จะได้สิทธิ ซึ่งกฎหมายไทยยังมิได้ยอมรับ จึงไม่อาจถือได้ว่า มีการโอนสิทธิเรียกร้องล่วงหน้าได้

(2) ผู้อุบัตรกับร้านค้า ข้อตกลงระหว่างผู้อุบัตรกับร้านค้ามีสาระสำคัญว่า ร้านค้าตกลงที่จะให้ผู้อุบัตรได้รับการผูกขาดซาร์ค่าสินค้าหรือบริการ โดยร้านค้าจะเรียกเก็บเงิน จำกผู้อุบัตร โดยตรงและผู้อุบัตรสัญญาที่จะชำระค่าสินค้าและบริการที่ถูกเรียก เก็บภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยมีสิทธิทักส่วนลดจากจำนวนเงินที่ต้องชำระ เพื่อเป็นค่าตอบแทนในการเรียกเก็บ เงินจากผู้อุบัตร จากลักษณะข้อตกลงดังกล่าวจะเห็นว่า สัญญาระหว่างผู้อุบัตรและร้านค้า มิได้มีลักษณะ เป็นสัญญา เพื่อประโยชน์บุคคลภายนอกตามมาตรา 374 แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ทั้งนี้เพรา ต่างฝ่ายต่างมีสัญญาต่อ กันโดยตรง และในกรณีที่ผู้อุบัตรไม่ชำระเงิน ค่าสินค้าหรือบริการให้แก่ร้านค้าตามข้อตกลงที่มีต่อ กันแล้ว หากท่าให้หนี้ระหว่างผู้อุบัตรหลุดพ้นจาก ความรับผิดชอบในค่าสินค้าและบริการนั้นไม่ คงกันข้ามร้านค้ายังสามารถที่จะเรียกให้ผู้อุบัตรชำระ เงินค่าสินค้าและบริการให้ทั้งหมดตามสัญญาเชื้อขาย ทั้งนี้เพราการที่ผู้อุบัตรหักครองจ่ายค่าสินค้า และบริการแทนผู้อุบัตรมีลักษณะ เป็นการตกลงที่จะให้บุคคลภายนอก เป็นผู้ชำระหนี้ความหมาย ของมาตรา 314 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพราจะฉะนั้น หนี้ระหว่างผู้อุบัตรกับ ร้านค้าตามสัญญาเชื้อขายจะระงับก็ต่อ เมื่อผู้อุบัตรซึ่ง เป็นบุคคลภายนอกสัญญาเชื้อขายได้ชำระหนี้ให้ แก่ร้านค้าแล้ว หากยังไม่มีการชำระหนี้จากผู้อุบัตร ก็ยังถือไม่ได้ว่า หนี้ระหว่างผู้อุบัตรกับ ร้านค้าระงับ

(3) ผู้อุบัตรกับร้านค้า ในระหว่างผู้อุบัตรกับร้านค้านั้น สัญญาเบื้องต้นได้แก่สัญญา เชื้อขาย (sales agreement) และจากลักษณะสัญญายังคง เครดิตนั้น เป็นลักษณะที่ร้านค้ามีข้อ ตกลงกับผู้อุบัตรในอันที่จะยอมให้ผู้อุบัตรใช้บัตรเครดิตซื้อสินค้าหรือบริการแทน เงินสดซึ่งมิใช่ เป็นลักษณะของสัญญา เพื่อประโยชน์บุคคลภายนอก ดังนั้น ถ้าร้านค้าไม่ยอมรับบัตร เครดิตที่มี ผู้อุบัตรนำมาราบบค์ ผู้อุบัตรก็ย่อมไม่มีสิทธิฟ้องร้องบังคับร้านค้าให้ชำระหนี้แก่ตนได้แต่อย่างใด

นอกจากบัญหาในด้านฐานะทางกฎหมายของบัตร เครดิตดังกล่าวแล้ว บัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งของบัตร เครดิตก็คือ บัญหาทางกฎหมาย เกี่ยวกับการใช้บัตร เครดิตอัน เป็นบัญหา เกี่ยวกับบุคคลที่จะรับภาระการ เสียงวัยและความรับผิดชอบ เกิดจากการใช้บัตร เครดิตนั้น เนื่องจาก บัญหา เกี่ยวกับการใช้บัตร เครดิตมีหลายประการ ญี่ปุ่นจึงขอสรุปบัญหาที่สำคัญดังนี้

1. กรณีบัตรหาย ถูกขโมย

บัญหากรณีบัตรหาย ถูกขโมย และถูกใช้โดยปราศจากอ่านใจโดยผู้ไม่มีสิทธิใช้นั้น ในกฎหมาย TILA ของประเทศไทยระบุเมธิกาเรียกว่า "unauthorized use of credit card" และได้ให้คำนิยามไว้ในมาตรา 103(๐) ว่า จะต้องมีองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ

- (1) จะต้องเป็นการใช้บัตรโดยบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ถือบัตร
- (2) จะต้องไม่มีการมอบอ่านใจให้ใช้บัตรไม่ว่าโดยปริยายหรือโดยชัดแจ้งจากผู้ถือบัตร
- (3) ผู้ถือบัตรจะต้องไม่ได้รับประโยชน์อย่างใดจากการที่บุคคลอื่นนำบัตรของตนไปใช้

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า คำว่า "unauthorized use of credit card" ของ TILA มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า "กระทำการโดยปราศจากอ่านใจ" ของกฎหมายลักษณะด้วยแทนของไทย เป็นอย่างยิ่ง แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อจากลักษณะบัตร เครดิตมิใช่เป็นลัญญาด้วยแทน ดังนั้นจึงไม่สามารถนำคำดังกล่าวมาปรับใช้กับกรณีบัตร เครดิตได้

สำหรับด้านผู้รับภาระการเสียงวัยและค่าใช้จ่ายอันเกิดจากการเมียบัตรหาย ถูกขโมยนั้น โดยที่นำไปจะคงอยู่กับผู้ถือบัตร ทั้งนี้ปรากฏในลัญญาระหว่างผู้ออกบัตรกับผู้ถือบัตร โดยจะกำหนดให้ผู้ถือบัตร ต้องรับผิดชอบชดใช้เงินที่ผู้ออกบัตรจ่ายไปตามการเรียก เก็บ จนกว่าผู้ออกบัตรจะได้แจ้งบัตร เครดิต ฉบับที่สูญหายให้ผู้คงเหลือบัตร เครดิตทราบทั่วทั้ง ซึ่งเมียว่าลักษณะลัญญาดังกล่าวจะทำให้ผู้ถือบัตร คงอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ แต่ลัญญาดังกล่าวก็สามารถใช้บังคับได้ตามกฎหมาย โดยมิได้ถือว่า ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชานตามมาตรา 373 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แต่อย่างใด และในการที่มีบัตร เสิร์ฟ ผู้ถือบัตร เสิร์ฟก็ไม่ต้องรับผิดกับผู้ถือบัตร หลักในราคากำลังค่าหรือบริการที่ซื้อขายโดยการแอบอ้างใช้บัตร เครดิตโดยปราศจากอ่านใจ

ทั้งนี้ เพราะ ผู้ถือบัตร เสิร์ฟมิได้มีลักษณะ เป็นอุทنيร่วมกับผู้ถือบัตรหลักแต่ย่างไถ ผู้ถือบัตรหลัก จึงต้อง เป็นผู้รับภาระค่าสินค้าและบริการดังกล่าวแต่เพียงผู้เดียว

2. สิทธิของผู้ถือบัตรที่จะยกข้อต่อสู้ที่มีอยู่ตามสัญญาซื้อขายกับร้านค้า เพื่อปฏิเสธการซื้อขายหนี้ทั้งหมดหรือแต่งบางส่วนกับผู้ออกบัตร

ในการซื้อร้านค้า เป็นฝ่ายติดสัญญา "ยื่นท่าให้เกิดบัญชาได้ว่าผู้ถือบัตรจะสามารถปฏิเสธไม่ซ้ำหนึ่งโดยยกข้อต่อสู้ที่มีต่อร้านค้า อันเนื่องมาจากสัญญาระหว่างผู้ออกบัตรและผู้ถือบัตรมิใช่ เมื่อเรื่องการโอนสิทธิ เรียกร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 306 จะนั้น เมื่อ ร้านค้ากระทำการพิเศษสัญญาต่อผู้ถือบัตร ผู้ถือบัตรก็ไม่สามารถที่จะยกข้อต่อสู้ที่มีอยู่ตามสัญญาซื้อขายกับร้านค้าขึ้นยันกับผู้ออกบัตร เพื่อปฏิเสธการซื้อขายหนี้ทั้งหมดหรือแต่งบางส่วนได้"

บัญชาอันเกี่ยวกับบัตร เครดิตอีกประการหนึ่งก็คือ บัญชา เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตร เครดิตโดยพิจารณาในแง่สถานธุรกิจที่ออกบัตร เครดิตคือ การประกอบธุรกิจชนิดนี้มีกฎหมายควบคุมอย่างไรหรือไม่ จากการวิเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญพบว่า สถานประกอบบัตร เครดิต มิได้อยู่ภายใต้การควบคุมของพระราชนักบัญญัติประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ เครดิตฟองซีเอร์ พ.ศ. 2522 และมิได้อยู่ภายใต้การควบคุมของประกาศคณะกรรมการบัญชี ฉบับที่ 58 ด้วย หากแต่ในกรณีที่ผู้ออกบัตร เป็นธนาคารพาณิชย์ การประกอบธุรกิจบัตร เครดิตก็ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของพระราชนักบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 และในกรณีที่มีการนำบัตร เครดิตไปใช้ยังคงค้างชำระ เทศก็จะอยู่ภายใต้การควบคุมของพระราชนักบัญญัติการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 และอยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่า เมื่อจากการไม่มีกฎหมายเฉพาะจึงทำให้สิทธิและหน้าที่ของผู้ซื้อขายในระบบบัตร เครดิตต้องตกอยู่ในเรื่องสัญญาทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทำให้เกิดความได้เปรียบเสีย เปรียบกันขึ้นในระหว่างผู้ซื้อขาย โดยเฉพาะบัญชาทางด้านการ การเลี่ยงภัยและความรับผิดในการใช้บัตร เครดิต ซึ่งผู้ออกบัตรจะผลักภาระและความเสี่ยงภัยให้แก่ผู้ถือบัตร เสมอ เช่น ผู้ออกบัตรบางรายกำหนดว่า "ผู้ขอให้ออกบัตร เครดิตมีหน้าที่จะต้องใช้

ความรับผิดชอบทางบัตร เครดิตไว้วิธีให้สูญหายหรือตกไปอยู่ในมือของผู้อื่น ถ้าหากเกิดการสูญหายขึ้นจะต้องรับแจ้งให้บริษัทบัตร เครดิตทราบโดยเร็วที่สุด เพื่อบริษัทบัตร เครดิตจะได้ยกเว้นบัตร เครดิตฉบับเดิม แต่ถ้าหากต้องออกบัตร เครดิตจะต้องรับผิดชอบหากใช้เงินที่บัตรบัตร เครดิตจ่ายไปตามการเรียกเก็บจนกว่าบัตร เครดิตจะได้แจ้งบัตร เครดิตฉบับที่สูญหายให้ผู้คงเหลือบันทึก เครดิตทราบที่ว่ากัน" จะเห็นว่าข้อกำหนดของผู้ออกบัตรตั้งกล่าวได้คล้ายภาระการเสียเงินกับและความรับผิดชอบให้แก่ผู้ถือบัตรโดยส่วนมาก ซึ่งผู้ถือบัตรไม่มีอำนาจต่อรองเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดในสัญญาที่มีต่อกันได้เลย ความได้เปรียบเสียเปรียบในลักษณะเช่นนี้อาจทำให้เกิดปัญหาว่า ประเทศไทยควร มีกฎหมายเฉพาะ เพื่อควบคุมบัตร เครดิตหรือไม่

ผู้เขียนเห็นว่า ประเทศไทยควร มีกฎหมายเฉพาะ เพื่อควบคุม เกี่ยวกับสัญญาบัตร เครดิตเพื่อการใช้บัตร เครดิตเป็นสินเชื่อเพื่อการบริโภคอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อผู้บริโภคโดยทั่วไป โดยการพิจารณาศึกษาเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายที่ต้องด้านประเทศ เช่น TILA ของประเทศไทยและ米律เริกา, Consumer Credit Act 1974 ของประเทศไทยอุปถัมภ์ซึ่งค่างประเทศนั้น บัตร เครดิตจะอยู่ภายใต้บทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคสินเชื่อโดยทั่วไป ส่วนบทบัญญัติที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบภาระ การเสียเงินของผู้ถือบัตรโดยเฉพาะในเรื่องบัตรหาย ถูกนำไปใช้โดยปราศจากอ่านใจนั้น บทบัญญัติตั้งกล่าวจะจะจำกัดความรับผิดชอบของบุคคลผู้เกี่ยวข้องในระบบบัตร เครดิต ทำให้ความได้เปรียบเสียเปรียบในสัญญาบัตร เครดิตในด้านความรับผิดชอบผู้ถือบัตร กรณีบัตรหาย ถูกนำไปเป็นไปในแนวเดียวกันทั้งหมดและเกิดความชัดเจนอัน เป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองผู้บริโภค ดังนั้นผู้เขียนจึงขอเสนอแนะว่า ให้มีกฎหมายเฉพาะที่จะมาควบคุมในเรื่องของการใช้บัตร เครดิตโดยปราศจากอ่านใจ เช่น กรณีบัตรหาย ถูกนำไปโดยที่กู้หมายเฉพาะนั้นควรจะได้กำหนดให้ ผู้ออกบัตรต้องแจ้งเรื่องให้ผู้ถือบัตรทราบโดยชัดแจ้ง รวมถึงวิธีปฏิบัติที่ผู้ถือบัตรต้องกระทำการเมื่อบัตรหาย ถูกนำไป เพื่อที่จะมีให้เกิดบัญหา เกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบแต่ละฝ่ายว่าได้ปฏิบัติตามแล้วหรือไม่ หรือฝ่ายใดต้องเป็นฝ่ายที่รับผิดชอบ เป็นตน นอกจากนี้กู้หมายยังควรกำหนดถึงข้อ เนื้อและจำนวนเงินที่ผู้ถือบัตรต้องรับผิดชอบในการผู้บัตรหายหรือถูกนำไปใช้โดยปราศจากอ่านใจ เพื่อมิให้ผู้ถือบัตรต้องรับภาระแทนผู้ออกบัตรมากเกินไป ขณะเดียวกันก็ต้องมีการกำหนดถึงเงื่อนไขที่ผู้ถือบัตรต้องปฏิบัติในการผู้บัตรหายหรือถูกนำไปใช้เพื่อจะให้ผู้ถือบัตรต้องมีความรับผิดชอบใน การเก็บรักษาบัตรด้วย

ผลของการบัญญัติกฎหมาย เฉพาะคังกล่าว ย่อมทำให้ลัญญาและวิธีปฏิบัติในเรื่องความรับผิดและภาระการเสียงักยกรัมมัตรหาย ถูกชนโดย แล้วถูกใช้ไปโดยปราศจากอ่านำใจเป็นไปในแนวเดียวกัน ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและเป็นธรรมแก่สัญชาติของกับระบบบัตร เครดิตโดยเฉพาะผู้ถือบัตร อันมีผลทำให้ได้รับความคุ้มครองในการใช้บัตร และทำให้การใช้บัตร เครดิตแห่งทั้งหลายมากยิ่งขึ้นด้วย

ศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย